

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lejt. III. Évf.

Márkisevci, 1924. január 13.

Broj 2. Szám

Nikakse

nezmirlive cajte zsvívemo, kí nezmirje-
noszt je nágibnosztí puno nej szamo na
nas vszákdenésnyi ali politicsni zsítek,
nego sze i rászürjáva zse na vero, na vad-
líványa. Nemírnoszt, cslovecse razvűzda-
nosztí zgrabliva bolezen prehodi vez z-
melszko zsvilejnye, i je gotovo z-trejbiti
nej szamo to mládoga zrásza nego i ozs-
meknoti z-korná, podrejti te zdrave sztéble,
sztáro i vkornyeno drejvo. Vu napredívanya
mottoji i v prezvísenosztí, te jálen szvejt
sze nezadovoli zmalim, nehejnja gor pri
k nyega dosztójnoga dela, pozványa meji,
nego predrűgacsiti sze tere nemogoucsnoszt
ali vu zvénejsi ceremonijaj, ali példo szi
vzemi po drűgi prilikaj, dugovánaj.

Kak vídimo i szkűsavamo, je cslovecsa
bívoszt odviszno od troustov i príik vő-
nűcánya, od steri je edna vu vervanyi
edne vísesnye *moucsi* na fundamenti vere,
ta grűga pa vu borbi politicsni odnosájov
— za bodoucsnoszt Ali kak edna, tak i
ta drűga je zse dnesz dén preplodjena,
kak ti lűdjé kí jo delajo, pelajo. Csi edna
partája bozsno sztojí, szi lepse imé dovoli
nosztí odzvína. Csi sze pa szlaba csűti
za vodjenyé edne ideje, sztoupí v koalicio,
sze drűzsi z drűgimi za szvoj obsztój, za
podűgsanye nyé zsvilejnja. Rávnoctak
sze godí vu denésnyi modrűvanyapuní
vrejmenaj i z-verov, z-vadlíványam.

V vrejmení sze od vszeh verevadlű-
vány píse, ka na formo politicsni partáj,
sze tűdí i nisterne rodbinszke i nerodbinsz-
zke vere pogájajo za z-drűzsitev, ali na
podlagi dogovorjenoga „programa“ sze
vkűp prikacsiti. Mogoucsse sze tou po-
mali vsze zgodí, i kejp je gotov, á la po-
litike.

Rávnoctaksi salvus cendnetus scsé
bidti vsze tou, kak pa razlicsna kazila
cirkuszki návad vu nisternih cérkváj, kí
szo bár tá nej priszpodobne, ali vszeedno
prílícne za obnovítev osznávlanya retro-
grade, kí sze vszigdar i bole szkazsűje
mednárodom. I csi je tak, sze neszmej
ceremonija prineszti vu — po Krisztusa
vcsenyej — prouszto cérkev, ar szamo vu
tam vervajoucsse lűdsztvo nemre, dober
verník bidtí, i csi sze tou navádi, drűgo
zse nemre príditi; razkola klica de tém-
mogocsnejse gnála, vznemérjenosztí i mod-
rűvanya nágibnosztí de tembole priszűlile
lűdsztvo, ka de verovadlűvanye k politike
zsvilejní primerjávalo. Zátó trbej szamo
previdno prousztoszt i dobro példo od
voditelov, sze prezvísena moudrosztí more
obládati i szvoj réden capás zadobiti.

Ország szamo eden klász lűdi má, kí vecs
míszli na pejneze, kak bogátci, i tou szo szir-
mácke. Szirmák szi na drűgo niti míszliti nemre.
Tou je nevola tisztoga, csi je cslovek szirmák.

Je vsze mogoucsse!

Z zsvivszkim trzstvom je zse pá navola.
Ka je dnesz dovoljeno, vűtro je zse pá nej i
preobrnyeno. Nisternoga trzsca bozsna klanica
je dobra za klanyá exportne zsvivne, drűgoga
uoderna pa nej. Ali sze ide té zse tou kak kaksí
obráz, ali kapút má sto, ali sze pa moutimo?

Mogoucsse je vsze i naimre v Prejkmurji.
Nej je zadoszta, ka zse pár mjeszecov trpí
zsvivszki zápor — po nisterní trgovinaj —, more
príditi escse tákse delo tűdí naprej.

Nescsemo kriviti nikoga, a'i — csirávno
známo té manöver zakaj sze ide — krivicsno i
v-nébo kricsécse je pa tou delo vszeedno. Zev-
cseni sztári trczov klanica, csirávno ka je po
zevcsemom faktori za dobro szpoznana, je szkoro
vszáká za nűcanye prepovejdana. Naprejbodoucsse
oblászti, gda vam je tou delo znáno, kakse
sztopáje namenývate vcsíniti proutí taksoj
venkrajnosztí.

Ali je prinasz na skodo pávra i máloga
trgovca je vsze mogoucsse?!

Z kováci je tűdí navola. Gda, kak, ali
do sterigamao szo v punoj i obracsájnoj vrej-
nosztí, zatou odredbe tákse, kí bi lűdem za-
razneto bilou je — nejga, i lűdsztvo pá more
na pofrat tá malati té pejneze.

Prinasz je tou tűdí mogoucsse!

Na zseleznici vecs ne vzemejo „kovacse“,
10 Din banke, kak sze je pa tou med lűdsztvom
zvedlo, je pá velka bojazosztí csűti med nyimi,
i csi nyim trbej ali nej menyati, ga manyaje
gor ali dájo tá cejloga. Rédno razglasenyé v
valavnosztí tej pejnez med lűdsztvom bi prevecs
namesztno bilou, koncsi za vtisanya vcaga-
nosztí.

Csi sze gdé pészja besznoussa javi, za zá-
gvűsanosztí opazilo je prevecs zadoszta 30 dní.
Morebiti je tou za prejsnyega vrejmena tűdí tak
bilou. Ka zakaj trbej zdaj to najmenye 9 me-
szecov, zaisztino nevejmo. Mogoucsse je nyí
zrász i zsvivot tűdí drűgi, kak je pa szvojezsasz-
no bilou tou i zátok zselejo tou rázmere dené-
nye mláde „generacije.“

Drűzsinszka tragedia v Moščanci.

Z louvszkov pűksov posztrejlaó zseno i csér.

V-nezákonszkom sztáni szta zsvivela vkűper
Fujsz Franc i Banfi Terezija roj. Hasai krcs-
marica v Moščanci. Nezákanszko hístvo je ná-
gda dalou vrzok do krejganya kí sze je t. m.
4.-ga vecsér tragicсно dokoncsalo.

Morganaticsna zseno Fujsza, Banfica je
práva mozsévi, kí právi da je píjen bio, ka
zakaj je nej zakleno kűrnyeka, ka szo zdaj ko-
kousi odnesene. Tou je tak razcsémerilo Fujsza,
ka pomáalom krejganyi je sou v drűgo hizso i
vzeo pűkso, jo nabio i prisao nazáj v piv-

covszko hizso. Med tém je pa zseno z cser-
jouv v kűhnyo odísła. Gda jo v hizsi nej najso,
je Fujsz z pűksov na kukerli (gdé sze jeszti szkouz
dáva) podrzsao i szkouz nyega sztrejlo v kűhnyo,
gdé je zseno i csi sztála. 18 lejtna csi, stera je bli-
zse sztála je tak dobíla 24 spríjov z pűkse v
gornye i szrejdnje tejlo, zseno pa v rokou 2
spríja. Csér szo taki v spitao odpelali v M. So-
boto. Fujsz sze je pa na drűgi dén szam glászo
pri szodniji v M. Soboti, gdé szo ga zápri, gde
tűzsnoga dogoudka poszledice csáka.

Radics v Bécsi.

Z ráznimi politikí konferra.

Radicsa domou prihájanye politicsne krou-
ge precí interessira i je vláda zse vsze príprá-
vila za prilíko csi bi Radics prisao.

Po zádnyí informáciáj pa Radics izjávó, ka
szi niti nemíszli domou idtí vecsasz, dokecs je
nej zagvűsani ka nyega partája z vecsínov pride

v parlament, gda oní vzemejo vrouke ravnanye
i sors Horvatszke.

Kak sze zná, z vecsimi politikí konferra v
Bécsi, kí szo ga tam obiszkali. Mednyimi tűdí
Dr. Korosec i eden muzlimanszki politik, kí bi
ga radi nagovárjali da naj ide z-szvojmí posz-
lanci v Parlament.

Venizelos domá.

ATEN. Venizelos je t. m. 4. v Aten
priso, i z-republikanszkim mislenyom osztáne v
Grcsiji tak dugo, dokecs de potrebno za Grcsi-
jo jo v réden tekáj szpravili. Navdűseno szo ga
prijali.

Cseski Nemci.

PRÁGA Voditel cseski nemcov Dr. Hilgen-
reiner je izjávó, ka szi nemci táí scséjo vzéti
pri naprejpomáganyi drzsáve. „Novo leto naj
boude — právi — politika pámeti nej pá
szrca.“

Esik a francia frank.

Az európai gazdasági élet tényezői már hosszabb idő óta feszült figyelemmel kísérik a francia frank kurzusának hullámzását, amelynek állandóan csökkenő tendenciája van. 1923 december 1-én 334 svájci frankért lehetett 100 francia frankot kapni, december végén pedig már csak 289 svájci frankot kellett adni 100 párisi frankért. Ez állandó esés okait igen különböző módon commentálják. Maguk a franciák persze Németországot okozzák, mert ez jóvátételi kötelezettségének nem tett eleget s mert a Ruhr-vidék megszállása rengeteg pénzbe kerül.

Az igazság azonban az, hogy a francia pénz esésének politikai okai vannak. Amerika és Anglia mozgatják a kulisszák mögött azokat a titkos tényezőket, amelyek a pénz értékének mikénti állandóságát szabályozzák. E két világhatalom érezettni kívánja és éreztetni is Franciaországgal, hogy a jóvátételi kérdésben nem mehet tovább és feltétlenül azon a minden engedékenységgel való uton, mint a hogy a győzelmi mámorban és német gyűlöletben élő francia politikusok ezt hiszik.

Anglia és Franciaország, valamint Amerika között a jóvátétel kérdésben felmerült súlyos nézeteltérések kiegyenlítése már túl hosszú idő óta késik. Baldwin ismeretes párisi látogatása után — bár ez kijelentette, hogy Poincaréval megértették egymást — az Anglia és Franciaország között láppangó ellentét mind jobban kiélesődött. Az angol választásoknak azon eredménye pedig, hogy a Labour párti, a munkások pártja került uralomra, végzetes esemény Franciaországra nézve. Macdonaldnak, a győzelmes munkáspárt vezérének programjában benne van a versaillesi békeszerződés revíziója is. Ez a pontja a programnak, párisi felfogás szerint, nagy veszedelmet jelent Franciaországra nézve. És a párisi békeszerzőknek ez a féltelme nem alaptalan aggodalom, mert hisz az évek sora óta huzódó egyezkedési tárgyalások sikerei mindig azon mulottak, hogy a franciák egy jottányit sem voltak hajlandók a békeszerződésben részükre biztosított jogokból engedni. Már most nem nehéz elképzelni, hogy egy olyan politikai fordulat, mely az angol kormány eddigi magatartását lényegesen megváltoztatja, jelentős sullyal esik bele abba a serpe-

nyőbe, ahol az államok hitelét, teherbíró képességét mérik.

De vannak más okok is.

Az utóbbi napok hírei szerint Anglia lépéseket tett a beográdi, a varsói és bukaresti kormányoknál, amely lépések könnyen illuzóriussá tehetik a Franciaország részéről a kiséntente ezen államainak kilátásba helyezett háborús kölcsönt. London ugyanis arra figyelmeztette Jugoszláviát, Lengyelországot és Romániát, hogy mindaddig új kölcsönt nem vehetnek igénybe, amíg a békeszerződésekben vállalt kötelezettségeiknek eleget nem tettek. Előbb a szövetségesekkel és Amerikával szemben fennálló tartozások fizetendőek ki, mondja Anglia egész nyomatékosan.

Ennek a tiltakozásnak érdekes háttérrel van s nagyjelentőségű következményei lehetnek. Angolország indokolt aggodalommal nézi a franciák óriási fegyverkezését. Franciaország ma a kontinens legerősebb katonai hatalmassága. De a franciáknak kevés az emberük. A fegyverekhez férfiakat keresnek s ezeket a fegyverképes embereket a kis entent katonáiban vélik feltalálhatni. Ezeket felszerelni kellene a hadfelszerelési kölcsönből s mert Anglia ezt a túlfeszített katonai hatalmat nem akarja tovább tűrni, mondott vétót a francia kölcsönnek.

Angolország tehát a francia frank ellen megindított offenziával a francia katonai törekvéseknek akar gátat vetni. Lesz-e sikere Anglia politikájának, ezt a közel jövő fogja megmutatni.

Ránk nézve ennek az angol-francia ellentétnek csak sajnálatos credménye lehet. A mi külügyminiszterünk csak nem régen hangoztatta a francia orientációt, miközben egészen megfélemedezett Angliáról. Vajjon mi történik, ha Angliának pedig eszébe jutunk s egy szép napon kormányuk megkapja azt a bizonyos felszólító levelet. Talán jó volna kissé figyelemmel kísérni a francia frank esését s gondolkodni azon, hogy Anglia nem engedi meg nekünk egy újabb hadfelszerelési kölcsön felvételét.

Ujabb harc egy „és” miatt.

Hlinkák ragaszkodnak Szlovénia autonómiájához

Hlinka András a tót néppárt vezére, a „28 Rijen” munkatársával folytatott beszélgetése során többek között kijelentette, hogy a tótok semmiképpen sem állanak el a Felvidék autonómiájára vonatkozó követelésüktől. Követelik a dualizmust

és ennek kifejezésül azt, hogy a köztársaság — Jugoszlávia mintájára a „csehek és szlovákok köztársasága” elnevezést viselje az eddigi »Cseh szlovák köztársaság« elnevezés helyett. A néppárt éles harca a cseh centralisták ellen tehát ismét egy szimbolikus „és” kötőszó miatt folyik, mint a »k. k.« és „k. und k.” viták idején a magyarság és az osztrák centralisták közti küzdelem folyt.

A szlovákok azonkívül ragaszkodnak a pittsburgi egyezménynek a köztársaság alkotmányába való belefoglalásához is. E követelések teljesítése nélkül a tótok, minden híresztelés ellenére, sohasem lépnek be a kormányba. Azzal, hogy a prágai kormány a felvidéki önkormányzati testületek tagjainak egyharmadát nem választja, hanem kinevezi, erőszakot követ el a tótokkal szemben. Ezért a tót néppárt kénytelen jogbitorlóknak tekinteni a kinevezett és nem jogszerűen megválasztott törvényhatósági bizottsági tagokat.

Egy borzalmas családi tragédia.

A legizgalmasabb filmdrámával vetekedik az a rémes história amelyről a Kassai Napló számol be. Az Abauj vármegyei Tótfalva község korcsmájába nemrég egy ismeretlen egyén állított be aki egy falubeli család iránt érdeklődött. A vendéglős a kérdezősködésre elmondotta, hogy az apa és anya még élnek, egyszerű földműves sorban vannak, már rég elisírták egyetlen fiukat aki ezelőtt 25 évvel Amerikába vándorolt ki s azóta nem adott hírt magáról. Erre az idegen közölte a vendéglőssel, hogy ő az az elveszettnek hitt fia s hogy a szerencse kezére járván nagy vagyont urává tette. Nagyon megörült a hírek, hogy szüei még élnek s arra kérte a vendéglőst, hogy tartsa titokban kilétét. Meglepetést akar szegény szülőinek szerezni. Ezután elment szüleihez akik nem ismerték fel benne régen megholtnak hitt fiukat. Az amerikai még csak másnap akarta felfedezni a titkot s szállást kért az öregektől, akiknek elmesélte, hogy nagyobb összegű pénz van nála azért nem akar a korcsmában meghálni. A szülők szívesen fogadták a gazdag vendéget s elhatározták, hogy megölik és kirabolják. Kitérvezték, hogy álmában meglepik és végeznek vele. Amint a vendég lefeküdt az öreg elment a korcsmába egy kis bátorságot magába venni, ahol a korcsmáros érdeklődni kezdett a gazdag amerikai vendég után. Az öreg — az időelötti felfedezés veszélyétől félve — letagadta vendégét, mire a vendéglős felfedezte neki a nagy titkot, hogy a gazdag amerikai senki más mint az ő rég megholtnak hitt fia. Az öreg boldogan rohant haza, de az amerikai már akkor nagy vértócsában hörgött a vendég nyoszolyán. A türelmetlen öregasszony beretvéval elvágta a nyakát. Amint meghallotta, hogy a tulajdon fiát akarta megölni, megörült. A fiu sérülései életveszélyesek.

Kvátember.

Szpiszano po: goszpa Kolozsvary.

Na dolinszkom sze je godilo, tam, odkéc Klára, Manke i Bára dalecs országa obhodijo z rejpnim szemenom, z kasov i z ednim-drügim trzsit; medtím pa domá Marki, Martinje i Miski orjéjo zemlou i gájijo deco.

Tákša szvejtodécsa zszenszka je bila tüdi i Klára, i dokécs je nyé mouzs Miska, po treszti lejtnom zákonszkom vküpszivlejnyi zse obsztaro, ona je escse na proscsejnaj, na gosztüvanyaj valcer plészala.

Kak je tak poszvejtí eszi i tá odila, sze je ednomi nepoznánomi tühinci touzsila Klára, ka nyou nyéni mouzs zse vecs nescse rad meti, tak lúbiti, kak prvlé.

Gori szo jo preszvejtíli, ka pouleg zákona je mouzs duzszen zseno lúbiti.

Notri sze posztávi dak Klára szodniki, touzsit sze na Misko, ka jo té vecs nescse lúbiti.

Szprobani cslovek je büo szodnik, ki je znao szvojí klientov zsvlejnje i erkao: Mogoucsse bi nyemi bole mogli dvorití i sze nyemi macalüziti

— Szükala szam nyemi trgance — nika; cvrla szam nyemi cvrtino — nika; trilejten zaszék szam nyemi dála na krüh, gda je koszit sou — nika, je odgovorila Klára tou vsze na eden „szusz.“

— Mogoucsse bi sze nyemi bole mujszkali, jo trousta szodnik.

— Bouzsala szam ga i gládila, vrébra szam ga dregala — vsze zoubosztom, taksí je zse kak klada na járka brejgi.

Gda je vidó szodnik, ka szi zszenszko nemre tak nálehčí z sinyéka sztrousziti, je pouzvaó obá notri.

— Pred birotívom na pozváni dén zszenszka pá naprej dá szvoje tozsbo.

— Ka szi znáte gori prineszti vzrokov za brambo? — pita szodnik od Misko.

— Treszeti lejt szam büo vdáni tüháris té zszenszke, nyéno je bilou vsze moje obimanye, vsze küsüvanye; zdaj szam pa obsztaro, zmenkala mi je vola do küsüvanya, nej mi trbej zse drügo, kak topeo koticsek i dober falat méhkoga krüha — právi te obfozseni z velkim zdühávanyom, steri je vecs zadeno kak sztou rejcsi.

— Ali glédajte Miska, — ercsé szodnik — zákón je vtom deli na zszenszkom sztráni. Ocslovecsili bi sze lehko koncibár vszákomi „kvá-

temberi“ ednouk. Klára szo zse tüdi nej dené-nye dejte, tüdi i oni do zadovolni sztem, — pomirita sze etak v tom?

V tom szta sze obá pomirila, csirivno je mednyima nieden nej znao, ka je tou „kvátember.“

Kak ide po dügom folasi v od szodnije, szi zacne premislávati Klára: »Doszta szveti szam prehodla, na doszta proscsejnaj i szenyáj szam bila, ali tákšega iména Patrounusa szam escse nej csüla szpominati. I kak je tak ta zvujana Klára dale préla szvojga premislávanya niti, na hitroma je prisla gor, ka sze toga Patronusa imé „kvátember“ nevarno dá priglihati na »kvatre,« kak tou oni imenüjejo vszákoga letnoga frtála poszt.

— Vej pa zomkar nej! — z-dehne szi vuszebi Klára. Tou pa zse morem zvedeti. Sztem sze obrné nazáj, szkloncka i notri szi potiszne med dverami glavou v szodnika hizso.

Szodnik, ki je zse zdrügimi klienti büo zaposzleni, jo pita: No Klára ka je, ka vam zse pá trbej?

Odgovori Klára: Proszim plemenitoga szodnika, szamo szam ji tou prisla pítat, kelko krát je dak v ednom tjdni »kvátember« —?

GLASZI. — HIREK.

— V Murszkoj Szoboti pred krátkim oszovleni „Trgovszki dom, steroga pravila oblászt v-krátkom odobri, narédi 2-goga februára vu vszej presztoraj Dobrajovi »Trgovszki plesz« pri steroy priliki sze maske tüdi prijaznivo vzemejo. K-tomi sze zse vrejlo pripravljajo i rávno záto sze kázse tá pleszna redítev za nájbolšo v-etom sesoni v-Prejkmurji. Gledoucs na tou, ka de csiszi dobicsek na fond družstva „Trgovszkoga douma“ szlúzo, je zselno da prouzstoga razveszeljávanya priátelje nej szamo domácsi, nego i zvoñejsnyi, tak z-blizsánye, kak dalejsnye okolice v-nyem tál vzemejo.

— D. Lendava. — *Nouvi gerent.* Kác Franjo trgovec, koga je predkrátkim vláda za gerenta imenüvala, je od té csészti zse odsztoupo i za gerenta docsasza Hribar Anton pizsács expoziture okr. glav. v D. Lendavi imenüvani. — *Sever Božidar poznani od Impexa i gerentstva v D. Lendavi,* nigda velko vlogo igrajoucsi predszednik klerikálszke zsupanszke zvéze, je domou pridoucs z vogrszkoga interniranya, sze je pá v D. Lendavi vdaró gor szvoj satora tábor.

— *Neboude domá trg. z jajci i perotnino Josip Antalics v Küpsinci dneva 13. januára.* Tou vszem naznánye, ki bi mogoucsse zs-nyim kakso oupravico meli.

— *Louvszki strofi.* T. 23.-ga je lovina bila na loviscsi g. Vljaj Ferenc v Predanovci i na Gorici. Pri doszti i dobri ribaj sze je pa pazilo na tou, po g. Szecscko lovszkim nadzoritelom i nadlogárom, da sze rázni pri zacséki razglaseni varnosztni presztoupci ne godijo. Ár sze je pa pri kontroli vszedno pripetilo vecs prisztoupkov, szo sze strofi zvršili. Tak je prislo vküper rejnez za neszpráznye: püks po dogotovlenom edom krougi za vszakoga 10 Dinárov) i ár szo niki louvci escse té sztrejlali notri v kroug gda szo zse szamo po ganyácske sli naprej (vszáki 20 Din.) — 220 Din. Táksi strofi szo dobri, ár sze dosztim neszreцам kónc lehko narédi. Prisli szo tüdi szamovolni dári — od tiszti kí szo nej bli strofani — v zneszki 90 Din. Tak je prislo za »Prekmurszko Lovszko Drústvo« fondácijo vszevküper 310 Din., za stero tempotomí povej drústvo szcsnozahválnost. Tüdi tak sze je nabrálo na lovini g. Vezéra v Martjanci 8. t. m. 300 Dinárov.

— *Vabijo se vsi člani Prekmurskega lovszkega družstva k občnemu zboru ki se vrši dne 16. januárja 1924 ob 11 uri predpoldne v gostilni Turk.* Prosi se za obilno udeležbo.

— *Volilni imeniki* sze od jan. 1 do 30. poprávlajo. Predsztojnstvo je dúzsno vpiszati vsze kí, szo preminoucsó leto z-osztali i zbriszati, kí szo mrlí ali drúgi. Pázite vszi!

Az iparosok és a szótartás.

Van e az emberi társadalom azon szánandó részében — mely nem iparos, hanem megrendelő vagy fogyasztó — egy olyan ember, egy olyan szerencsés, egy olyan boldog ember aki elmondhatja, aki eldicsekedhetik vele, hogy azok az iparosok akiknél megrendelést eszközölt csak egyetlen egyszer is beváltották ígéretüket, megtartották szavukat s szállították a munkát arra az időre amire megígérték? Kérve kérem azt a szerencsés halandót jelentkezzék, adjon életjelt magáról, közölje velem a címét és én felkeresem őt, hogy megcsodálhassam, elmegyek utána még passus nélkül is akár a földgömb másik felére hogy megkérdezhessem tőle micsoda csudaszernek van birtokában, miféle rejtett és titokzatos erők működnek énjében amelynek se szabó, se suszter se asztalos se lakatos se más egyéb tisztos iparos nem tud ellentálni és szállit rendületlenül arra az időre amire megígérte. — Mert okvetlenül valami kellemetlen bacillusnak kell az iparosok között félelmetes módon grassálni és a ragályos megbetegedésnek legfőbb tünete, hogy azt az ígéretét amit valamely elvállalt munka szállítási idejére nézve tettek, képtelenek megtartani. Tekintélyes orvosok sőt maga az egész fakultás tanácstalanul áll ezzel a súlyos és járványos esettel szemben, mert pont csak az ilyen ígéretet nem tudják betartani. Megtörtént például hogy Gyalussy Fűrő barátom 1921. jan. 6-án megígérte hogy szekrényemet 1923. dec. 31-ig okvetlen megcsinálja. Ezt az ígéretét azonban nem tartotta be, de amidőn megígérte, hogy a szekrény javításért járó 1 és fél millió koronáért másnap délután 2 ó. 30 perckor eljön, ezt a szavát beváltotta, mert már 2 óra 10 perckor megjelent. Kulcsos Reszelő elv-

társam megesküdtött még a háboru előtt, hogy 1924. január 1-ére megcsinál egy lakatot. Persze hogy nem csinálta meg, ellenben megígérte mikor a kulcsot mégis meghozta, hogy este 6 órakor a Dobrynál lesz. Ott is volt pontosan. Az egész MŰRSZKA-KRAJINÁT tele lehetne irni ilyen példákkal, de ez mind nem orvosság a bajra. És vajjon ki találja meg az orvosságot. — A megrendelő község nevében ezennel pályázatot hirdetünk annak a kérdésnek megoldására, hogy miként lehet az iparos polgártársak e súlyos betegségét megszüntetni. Aki fején találja a szöveget s a legcélravezetőbb orvosságot ajánlja annak szobrot csináltatunk s felállítjuk azt az ipartestület tanácskozó termében.

Munkáraváró Ádám.

— *Családi dráma.* Bánfi Teréz Moščanci korcsmárosnéval közös háztartásban élő Fujsz Ferenc (Bakabóc) folyó hó 4-én előzetes veszekedés után vadászfegyvert ragadott, melyből az ételadogató ablakon keresztül a menekülő asszony és leányára lőtt úgy, hogy a leány 24. az anyja pedig 7 sérétet kapott. A leányt súlyos sérüléseivel a murskasobotai kórházba vitték, a férfit pedig másnap jelentkezett a bíróságon, hol lezárták.

— *Szavazólajstromok kiigazítása.* Rendelet szerint minden községbíró kötelessége, hogy az előljáróság közbejöttével a szavazó lajstromokat kijavítsa. Vagyis minden év január 1-től jan. 31-ig beírja a hazatért, telepedett vagy 21-ik é. betöltött honpolgárt, aki tavaly kimaradt az összeírásból, azt is, vagy ha hibásan van beírva és ki kell törülni a lajstromból azt, aki meghalt vagy ezen jogát elveszítette büntetésként vagy jogtalanul került bele. Különösen ügyeljenek a szavazójogosultak, most, amikor közeledik a járás-, megyebizottsági és községi választás. Ki nem lesz beírva, nem szavazhat, nem lehet előljáró, bíró vagy bizottsági tag. Mindenki személyesen győződjék meg, be van-e írva.

Ha jól és olcsón akar venni,
Akkor az A. Király céghez be kell menni,
Mert e cégnek nincsen párja,
Olyan olcsó minden nála.

A. Király, trgovina
S klobuki, perilom in kratkim blagom
M. Sobota, fő-tér, Berger-féle ház.

— *Mágneses étterem.* Budapest egyik kisebb éttermében feltűnő jelenséget észleltek a vendégek és pincérek egyaránt. Az étterem egyik fala mellett állott szerviző asztalon elhelyezett ezüst evőeszközök, levesescsészék, tálak s több efféle fémből készült étteremi felszerelési tárgyak, egy szép napon elkezdtek táncolni az asztalon. A falhoz verődtek s amikor a pincérek helyükre tették a jókedvű kanalakat, ezek megint csak a falnak ugrottak. Persze boszorkányságra gondoltak mindjárt s a táncoló evőeszközöknek csakhamar híre terjedt. A titkot azután hamarosan megfejtette egy szakértő mérnök. Az épület vasbetonból készült. A szomszédságban elektromos telep van amelynek valahogy elszabadult árama mágnesességgel töltötte meg a vasbeton falat s ez a mágnesesség húzta magához az evőeszközöket. Egy megfelelő nagyságu szigetelő lemez alkalmazása véget vetett az evőeszközök táncos kedvének.

— *Vadászok.* Prekmurjei Vadász-egyesület t. tagjai felhivatnak, hogy folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor a Turk-féle vendéglőben megtartandó rendes évi közgyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Poslano.*

IZJAVA.

Po mrtelnoszti lübléne mi túvarisice nikáki tákse glászi troszijo med lüdmí, gvúšno z húde míszli, ka jesz vsze scsém odati i z M. Sobote oditti. Tempoutom izjávlam, ka szo tej gucsi neresznicsni.

Jesz nikaj nen-o odávao, nego, kak doszeh-mao, nadale osztánem v M. Soboti.

M. Sobota, 1924. jan. 7.

Vaclav Plaček, vórar.

(* Za podtem napiszane arikulusa je reditelasztvo nej odgovorno.

KINO ^v Murski ₋ Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno!
Za radi Evang. svečanosti se Kino
predstave odalijo na
Soboto i nedeljo 12. i 13. jan.
večer ob 8 uri:

UNUSOV PUT U SVIJET

Romantično senzacionalna pust. u 6 činova
U glavnoj ulozi: HARRI PIEL

UNUS DER WEG IN DIE WELT

(2. Teil von „Der Fürst der Berge“)

Vstopnina:

Gornje lože 10.— Dinár, spodnje
lože 8.— Din. in II. prostor 3.— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

HALLÓ!

HALLÓ!

Eredeti Parisi és Bécsi telikalap Modelok, valamint kötött trikó áru az előre haladt idény miatt mélyen leszállított áron kaphatók. Ugyanott nagy választék női fehérnemű, kötények, blúzok, harisnyák, függönyök, pipere-cikkek, stb. Mindennemű kalapalakítások elvállaltatnak. Gyász kalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek.

A. KIRÁLY trgovina s klobuki perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA, Fő-tér Berger-féle ház

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mechanikai üzletemet a

Pálfí-féle kovácműhelybe

helyeztem át, hol azt mindennemű gőzgép-, cséplő-, motor-, kerékpár- és gazdasági gépek javítására rendeztem be. Mindennemű gép- és kerékpár alkatrészek árusítása az eddigi üzlet-helyiségemben továbbra is árusítva lesznek, hol rendelések is felvétetnek. A n. é. közönség szíves további pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Mencigar István mehanikus.

Trzsne cejne. Kereskedelmi árák.

Blágo — Áru

100 kg. Psenica—Buza	K	1200—
» » Zsito—Rozs	»	1000—
» » Ovesz—Zab	»	900—
» » Kukorca—Tengeri	»	900—
» » Proszou—Köles	»	1000—
» » Hajdijna—Hajdina	»	900—
» » Graoka—Bükköny	»	—
» » Otroubi (psen) — Korpa (buza)	»	700—
» » Szenou—Széna	»	400—
» » Graj—Bab	»	2200—
» » Krumpise—Burgonya	»	300—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag	»	20—
» » Detelcsno sz.—Lóhermag	»	—

	III.	II.	I.
» » Bikovje	0	52—	56—
» » Telice	0	50—	54—
» » Krave	0	28—	32—
» » Teoci	0	66—	70—
» » Szvinyé	0	80—	86—
» » Mászt I-a—Zsirl-ó.	0	170—	—
» » Zmoucsaj—Vaj	0	160—	—
» » Spej—Szalona	0	160—	—
» » Belice—Tojás	0	8—	—

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj	348—
100 Kor. Budapest	= »	132
100 Kor. Becs	= »	51
1 lira	= »	1340
Zürichben 100 Dinar	= »	647 sfrk.

Szhája vszako nedelo.
Naprej placilo: 1/2 leta 24.,
3/4 l2., meszecsno 4., V zvu-
szto 70., V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

Megjelenik minden vasár-
nap. Előfizetési ára: 1/2 évre
24, 1/4 évre 12, 1 hónapra 4.,
Külföldre 70., Amerikába 80
Dinár évente.

Reditelszto i opravništvo
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MÁRKISEVCI p. M. SOBOTA
Rokopiszi sje eszi postilajo i sje
ne vrnejo. — Kéziratok idekü-
lendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm:
Izjave, poszlano, odprta pisz-
ma 1.50., réden veliki 1.—,
máli oglasz 0.70 Din. i dávek.
Pri vecskrat popüszit.

Hirdetési árák négyzett cm.-
ként: Nyititér és hasonlók
1.50., rendes hirdetés 1.—,
Apró hirdetés 0.70 Din. és az
illeték. Többszörinél engedm.

Gazdálkodás

AZ új illeték törvény.

(Folytatás)

Ezzel a fizetéssel azonban nem nyeri el a háztulajdonos ezt a jogot, hanem azt az előírt taksza lefizetése mellett ez esetben is rendes úton kérelmeznie kell.

Dijjegyzék 62. tét. (uj.) Az italméresi jogért fizetendő:

a) Beograd, Zagreb, Ljubljana, Maribor, Novisad, Osijek, Sarajevo, Split, Subotica városokban és minden fürdőhelyen, félévenként 1500, 1000, 750, 500 és 500 dinár;

b) 2000 lakón felüli helyeken minden félévre 1000, 750, 500 és 300 dinár;

c) a 2000 lakón aluli helyeken minden félévre 750, 500, 300, 200 dinár.

Ez a taksza a naptári év szerint előre fizetendő és pedig az első félévre január 31-ig és a második félévre július 31-ig. Bármikor kezdődött az italméresi jog, a taksza mindig az egész félévre fizetendő.

Ezt a taksát fizetni tartoznak a vendéglők, kávéházak, buffék, delikatesz-üzletek, bor- és pálinkamérések, cukrászdák vagy bármely más üzletek, ahol szeszes italokat árusítanak és pedig tekintet nélkül arra, hogy ez az italmérés, fő vagy mellékület, zárt vagy nyitott edényekben, az üzletben vagy azon kívül gyakoroltatik-e. Ilyen kimérésekben denaturált szesz nem árusítható.

Buffék, bor- és pálinkamérések, delikatesz üzletek, cukrászdák és ehhez hasonló üzletek a fentti a), b), c) alatti taksák legmagasabb tételét, a szőlőbirtokosok pedig, akiknek engedélyük van saját termésük eladására, ha más italokat nem mérnek, a legkisebb tételét tartoznak fizetni.

Vasuti állomásokon, hajókon, kaszárnyákban, kaszinókban, olvasóköriokban és más zárt társaskörökben, továbbá tanyákon, telepeken és egyáltalán olyan helyeken, ahol szó sem lehet rendes kimérésről, a közvetett adók főigazgatósága a pénzügyi hatóság előterjesztésére a fent részletezett taksákon alól is állapíthatja meg a fizetendő összeget, de legfeljebb 50 százalékos erejéig.

Olyan önálló szállásokon, amelyek valamely városhoz vagy olyan községhez tartoznak, mely taksafizetés tekintetében ezen díjtétel a) és b) intézkedései alá esik és amelyek ezen városoktól vagy községektől messze fekszenek, a közvetett adók alól főigazgatósága megengedheti, hogy ott levő italmérések ezt a taksát ezen díjtétel c) pontja szerint fizetik.

Ha ezek a taksák kellő időben le nem fizettetnek vagy az üzlet a taksza lefizetése előtt veszi kezdetét, a büntetés a rendes taksán felül annak háromszorosa.

Ezen taksza és büntetés befizetése nem jogosítja le az illetőt az italmérés gyakorlására, azt a rendes úton kérelmeznie kell. Ha ezen taxa az esedékesség napjától számított 30 napon belül le nem fizettetik, az engedély elvonatik.

Ha az italmérés az engedélyezett helyen kívül másutt gyakoroltatik, más helyiségekben, a kimérés a megrövidített taksza fizetésén kívül, háromszoros büntetést tartozik fizetni. Ha pedig a taksza nincs megrövidítve, akkor a büntetés 100—2000 dinár.

Ha az italmérés vagy a háztulajdonos a pénzügyi közegeket akadályozza az italméresi helyiségben eszközöndő ellenőrzésben, a büntetés 500—5000 dinárig és ha az italmérés teszi azt, még az engedélye is elvétetik.

Minden más kisebb kihágás büntetése 100—200 dinár.

Ezen törvény alapján megállapított taksákat azok az üzletek, amelyek az eddig fennállott rendelkezések alapján törvényes úton kapták az engedélyt, 1924. évi január hó 1-től kezdve fizetik, a többiek 1923. november 15-től kezdve és ezen határidőkben szünek meg az eddig fizetett italméresi illetmények, az italméresi törvények büntetései egyáltalában mindazon törvényes intézkedések, amelyek ezen törvénnyel ellentétben állanak.

A taksza nagyságának megállapítása és egyáltalán minden elsőfoku megállapodás elleni panaszok a végzés kézbesítésétől számított 15 nap alatt a közvetett adók főigazgatóságához megfellebbezhetők. A főigazgatóság végzése végrehajtható.

Dijjegyzék 63. (uj.) Az italmérés gyakorlására való képességre nézve kiállított bizonyítványokra (személyes jog) 200 dinár.

Ezeket a bizonyítványokat a rendőrhatalóságok állítják ki.

Dijjegyzék 64. Kertekben való italméresi jog gyakorlására a taksza a díjjegyzék 62. tét. szerint fizetendő.

Dijjegyzék 65. A barakokban való italméresi jog gyakorlására a taksza a díjjegyzék 62. tét. szerint fizetendő.

Dijjegyzék 66. tét. Nagyobb vállalatok és gyárak mellett emelt ideiglenes barakokban gyakorolt italméresi jog a díjjegyzék 62. tét. az említett szőlőbirtokosok által fizetendő taksza alá esik.

A díjjegyzék 61., 62., 63., 64., 65. és 66. t. a. taksza nem fizettetik akkor, ha az illető helyiségekben alkoholtartalmu italok ki nem méretnek.

Kivándorlási irodák

Dijjegyzék 70. tét. Kivándorlási ügynökségek nyitására engedélyezéséért 30000 dinár.

Ezt a taksát a most már létező ügynökségek is tartoznak megfizetni és pedig a törvény életbeléptétől számított 30 nap alatt.

Bizonyítványok

Dijjegyzék 71. tét. Kereskedői bizonyítványok kiadásáért vagy megerősítéseért 60 dinár. Mesteri bizonyítványért vagy megerősítéseért 50 dinár.

Segédi bizonyítvány kiadásáért vagy megerősítéseért 5 dinár.

Névváltoztatás

Dijjegyzék 72. tét. Névváltoztatás jóváhagyásáért 50 dinár.

Aktiv katonák ezt a taksát nem fizetik és az ez iránti kérvényeik bélyegmentesek.

Kereskedelmi és ipari üzletek nyitása
Dijjegyzék 93. tét. Likőrüzletek vagy más, spiritust ital céljára való feldolgozásával foglalkozó üzletek nyitásának engedélyezéséért 2000 dinár.
(Folyt. köv.)

Sonka pácolása.

Két sonkához veszünk 2 nagy fokhagymát, 3 és fél deka fenyőmagot 3 és fél deka corián-tormá magot 3 és fél deka salétromot, 3 és fél deka székfűborsot. A salátromot megtörjük, megtörjük, valamint a fenyő és coreandrummagot is, mind összekeverjük és két egyenlő részre osztjuk. Ekkorra a jól besózott sonkut salétromos vízzel megmostuk, aztán fokhagymával bekentük és az összekevert fűszerekkel behintjük aztán dézsába tesszük és nehezéket teszünk rá. Legalább három hétig kell pácban tartani, minden harmadnap megforgatni s a lefolyt lével minden nap meglocsolni. Ha a pácból kivesszük, két hétig tartjuk cser, tölgy vagy fenyőfa füstön.

Hirdessen a

Mórszka Krajiná-ban

mert hirdetései eredménnyel járnak

HARANGOK

beszerzése sok esetben nehézségekbe ütközik. Általam azonban úgy a

hazai mint soproni vagy gráci

illetve más gyártmányu harangok minden nehézség nélkül beszerezhetők

Nemec János vaskereskedő, törv.-leg bejegyzett cég.

NAGY RAKTÁR

kerékpár — kerékpáralkatrész — varrógép és mezőgazdasági gépekben.

KÉT TANULÓFIU

azonnal felvétetik MENCINGAR mehanikusnál M. Sobota.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan épített és berendezett

vendéglőmet

folyó hó 27-én ünnepélyesen megnyitom s azt szakszerű vezetésem mellett szives pártfogásukba ajánlom.

Domajnšovci, 1924. január hó.

Tisztelettel VEZÉR KÁROLY, vendéglős.

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

Prej — Ezelőtt

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR
(SZTARAGASZA)

Stampano v „Prekmurski Tiskarni“ v Murski Soboti

Z VRSÁVA VSZE BANCSNA DUGOVÁNYA
MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET
LEBONYOLIT.

V ZVÉZI ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN
Z-JADRANSKA BANKA BEOGRAD-AL

Podgovornik, lásznik i vödavnik Kühar Stevan Márkisevci.